

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni panasz
elbírálása

Üi.:

Tel.:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva **Panaszos** által előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a közintézménybe történő beengedés megtiltásának jogszerűsége tekintetében

h e l y t a d o k,

a panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja, azonban a Pp. 397/J § b) pontja értelmében a jogi képviselővel eljáró felek, valamint a belföldi székhellyel rendelkező gazdálkodó szervezetek részére kötelező. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban. A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikusan előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, amelyben a vele szemben foganatosított rendőri intézkedést kifogásolta.

A panaszos a panaszában előadta, hogy *-n az általános iskolához vitte idős szüleit azzal a céllal, hogy találkozhassanak az unokájukkal, akit a gyámügy rendőri segítséggel helyezett vissza az édesanyjának. Az iskola bejárati ajtajánál találkoztak az intézkedő rendőrökkel, akik igazoltatták őket. Valószínűnek tartotta, hogy összekeverték a testvérével, mivel egypetéjű ikrek és azt hitték a rendőrök, hogy a testvére jött el a gyerekéhez. Hiába igazolta magát, nem engedték be az iskola területére. Azt sem engedték meg, hogy a saját gyermeke étkezési díját befizesse, egyszerűen közölték a rendőrök, hogy nem mehet be.

A panaszos édesanyja megkérdezte a rendőröktől, hogy hol van az unokája, amire azt a választ kapta, hogy már elvitték, azonban ennek ellenére sem mehettek be az iskolába.

A panaszos úgy ítélte meg, hogy az intézkedés nem volt jogszerű, hiszen a panaszosnak senki nem tiltotta meg, hogy az iskola területére bemenjen és az étkezési díjat a gyermekének befizesse.

A Panaszos – panasza szerint – a vele szemben foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban az alábbiakat kifogásolta:

- a rendőr intézkedési kötelezettsége és az igazoltatás,
- a közintézménybe történő beengedés megtiltásának jogszerűsége.

A Panasztestület a lefolytatott vizsgálatában megállapította, hogy a panaszos igazoltatására megfelelő jogalap hiányában került sor, ezért sérült a személyes adatok védelméhez való joga. A közintézménybe történő be nem engedése miatt pedig sérült a tisztességes eljáráshoz való joga és a szabad mozgáshoz való joga.

A Panasztestület úgy ítélte meg, hogy az alapjogsérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be:

- a panaszos panaszbeadványa;
- a kapitányságvezető átirata;
- gyermek feletti szülői felügyeleti jog és az elhelyezésének megváltoztatásáról szóló határozat;
- * lakcímén történekről készült jegyzőkönyv;
- az intézkedésről készült hangfelvétel;
- rendőrök jelentései;
- Rendőr-főkapitányság vezetőjének összefoglaló jelentése.

III.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos által előterjesztett panaszban megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (Pl.: 1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A tényállás teljes körű tisztázása szempontjából kiemelt jelentőséggel bírnak a Panaszossal szemben történt intézkedés alább részletezett előzményei, amely előzmények a II. részben felsorolt bizonyítási eszközök alapján kerültek megállapításra.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint a Megyei Kormányhivatal Járási Hivatalának határozata szerint a Gyermekjóléti Szolgálat rendőri segítséget kért *-ra a Rendőrkapitányságtól, gyermekkorú (a továbbiakban: gyk.) elhelyezésének megváltoztatásával kapcsolatban.

A megkeresésben foglaltaknak megfelelően *-n * órákor a helyszíni parancsnok és két társa a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársait segítette, míg a helyszíni parancsnok a szolgálatban lévő körzeti megbízottakat (a továbbiakban: KMB-t) az iskolához irányította. Erre azért volt szükség, mivel az apa szülői felügyeleti jogának megszűnéséről szóló határozat kihirdetése előtt várható volt, hogy megjelenik az iskolánál és magával akarja vinni a kiskorú gyermeket, így a határozatban foglaltakat foganatosítani nem lehetne.

A helyszíni parancsnok a szolgálatban lévő KMB-t irányította az iskola környezetéhez, többek között annak bejárata közelébe. Meghagyta, hogy a rendőrök az iskolába ne menjenek be, a rendőri jelenlét ne legyen demonstratív, ne ébresszen félelmet.

A családsegítők és az édesanya a határozatban foglaltaknak érvényt tudott szerezni és a gyermeket elszállították az iskolából.

A rendőri biztosítás itt véget ért, azonban tartani lehetett attól, hogy az apa vagy a családtagok esetlegesen megjelennek az iskolánál, ezért a helyszíni parancsnok azt az utasítást adta a KMB-nek, hogy további szolgálatukat a város területén lássák el, de visszatérően ellenőrizzék továbbra is az iskola rendjét, megelőzve ezzel az esetleges szabálysértés- vagy bűncselekmény elkövetését.

Az eligazítást követően a rendőrök a szolgálati gépkocsiba történő beszállás közben észlelték, hogy a panaszos és annak szülei megjelentek az iskolánál. Ezt követően a rendőrök az Rtv. 20. §-ban foglaltaknak megfelelően intézkedés alá vonták, ezt követően igazolásra szólították fel őket.

A rendőrök az intézkedés során az Rtv. 20. §-ban foglaltakat betartva kezdték meg az intézkedést, illetve jelezték, hogy az intézkedésről hangfelvételt készítenek.

Az intézkedésről készített hangfelvétel meghallgatása alkalmával hallható, hogy a panaszos édesanyja és a rendőr közötti párbeszéd során derült ki, hogy a jelenlévő panaszos nem a gyk. személy édesapja, hanem annak egypletűjű ikertestvére.

A hangfelvételtől az is megállapítható, hogy a panaszos és szülei egyértelműen az igazgatónőt keresték azon okból, hogy számon kérjék a gyermek kiadását a gyámügynek, illetve az édesanyjának. Arról, hogy esetleg menzadíjat kívántak volna befizetni szó sem esik a felvételen, amelyre a panaszos és szülei a panaszbeadványukban hivatkoznak.

A Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint az iskola igazgatónője megköszönte a KMB-nek az intézkedést, mivel tartott – az apa korábbiakban tapasztalt viselkedéséhez hasonló – atrocitásoktól.

V.

Az intézkedésről készült hangfelvétel kiértékelése alapján az alábbiak állapíthatók meg.

Az intézkedés megkezdésekor a rendőr bemutatkozik, majd közli a jelvéyszámát és azt, hogy az intézkedésről hangfelvételt fog készíteni. Ezt követően megkérdezte, hogy hova tartanak a panaszos és családja, akik azt a választ adták, hogy az iskolába mennek. A rendőr közölte, hogy az iskolába nem mehetnek be, mivel utasítást kaptak, hogy ne engedjék be őket. A panaszos édesanyja megkérdezte, hogy miért, „mik ők, bűnözők?”. A rendőr igazolásra szólította fel a jelenlévőket, miközben a panaszos édesanyja közölte a rendőrrel, hogy a fia telefonált, hogy megint rendőrökkel akarják elvitetni a gyereket, mire a rendőr közölte, hogy nem volt rendőri segítség, de a gyámügy a kisfiút már elvitte.

A rendőr az intézkedés során végig türelmes és higgadt hangnemben beszélt az intézkedés alá vontakkal, míg az igazoltatottak türelmetlen, felindult hangnemet használtak, az intézkedés alatt végig feszültek voltak.

A panaszos ezt követően a törvényszék ítéletére hivatkozott, majd a rendőr közölte, hogy van egy határozat, amit a jelenlévő panaszos még nem vett át. Ekkor közbeszólt a panaszos édesanyja, hogy „az nem Ő”. Ekkor derült ki a rendőrök számára, hogy a jelenlévő férfi, nem a gyerek apja, hanem annak az egyiptetőjű ikertestvére. Ekkor közölte a panaszos édesanyja, hogy a fia nem volt otthon, amikor a határozatot ki akarták hirdetni számára. Ezt követően a panaszos édesanyja a gyerek anyja által elkövetett bántalmazásról és a határozat igazságtalanságáról beszélt a rendőröknek, akik közölték, hogy ez a gyámhatósági eljárás feladata, ehhez nekik semmi közük, ők a rend fenntartásáért vannak jelen. A panaszos édesanyja a döntéshozók felettesivel és „főnökeivel” kapcsolatosan tett megjegyzést, illetve az egyik férfi közölte, hogy magánnyomozót fogadnak. Az intézkedés befejezését a rendőrök zárták azzal, hogy elköszöntek. A hangfelvétel kiértékelését követően megállapítható, hogy a beszélgetés nagyobb részben a rendőrök és a panaszos édesanyja között zajlott, a panaszos alig szólt bele.

VI.

A panaszban megfogalmazott sérelmek vonatkozásában az alábbiakat állapítottam meg.

1. A rendőrök intézkedési kötelezettsége és az igazoltatás.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés szerint „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 2. § (2) bekezdése alapján „A rendőrség a feladatának ellátása során

a) együttműködik az állami és a helyi önkormányzati szervekkel, a társadalmi és a gazdálkodó szervezetekkel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel;”

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján „A rendőr a feladata ellátása során

a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés alapján „A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011.(IX.22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 37. § (1) bekezdése szerint „Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által foganatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszer-cselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá - ha a végrehajtási kényszer-cselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri - végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszer-cselekményt.”

(2) bekezdés értelmében „A rendőrt az erre irányuló kérelem alapján az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt foganatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre. Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki.”

A Rendőr-főkapitányság vezetőjének összefoglaló jelentése szerint a rendőri intézkedésre azért került sor, mert a Megyei Kormányhivatal, Járási Hivatala a határozatában, mint I. fokú gyámhatóság megkereste a Rendőrkapitányságot, hogy *-n működjön közre gyk. gyermek ideiglenes hatállyal az édesanyjánál történő elhelyezésében.

A határozatában a gyámhatóság meghatározta, hogy a gyermek édesanyjához történő ideiglenes elhelyezésének végrehajtására (gyermek átadására) a gyermek iskolájában, tanítási időben, az Általános Iskolában kerüljön sor. Egyben kérte, hogy a rendőrség biztosítsa a gyermekvédelmi szakemberek személyi biztonságát, valamint a kiskorú személyes iratai, illetve tárgyai elszállításának biztonságát.

A fentiek alapján a Rendőrkapitányság vezetője a rendőri „karhatalmi” intézkedés foganatosításáról döntött és helyszíni parancsnok került kijelölésre.

A megkeresésnek megfelelően *-n * órakor a helyszíni parancsnok, valamint társa megjelentek a Gyermekjóléti Szolgálatnál, ahol annak munkatársaival egyeztették a feladatot. Dokumentálóként a bűnügyi technikus a csoporthoz volt rendelve, tekintettel a rendőrség által jól ismert előzményi adatokra, illetve arra, hogy a gyermekelhelyezéssel érintett édesapa több esetben próbálta megghiúsítani a korábbi eljárásokat.

A rendőrség feladata az volt, hogy az édesapa lakcímén biztosítsa a fenti számú határozat ismertetését az apa számára, továbbá biztosítsa a gyermek tényleges átadása során az átadásban közreműködő, azt végrehajtó személyek biztonságát.

Feltehető volt azonban, hogy az édesapa az idő alatt, míg őt keresik a lakcímén, megjelenik a gyermek általános iskolájánál és a kiskorú gyermekét a határozat kihirdetése előtt megpróbálja magával vinni, amellyel a határozatban foglaltakat nem lesz végrehajtható. Fentiekre tekintettel indokolttá vált a ön lévő általános iskolához további rendőri erő irányítása.

A helyszíni parancsnok a szolgálatban lévő KMB-t az iskola környezetéhez, többek között, annak bejárata közelébe irányította, és telefonon történő eligazítás során ismertette az előzményeket, részükre megszabta a feladatokat.

Kiemelten meghagyta, hogy a rendőrök az iskolába ne menjenek be, a rendőri jelenlét ne legyen demonstratív, ne ébresszen félelmet sem az iskola dolgozóiban, sem az ott tanuló gyermekekben.

A KMB-sek * órától látták el a feladatot, mialatt a családsegítő munkatársai a további rendőri erővel megjelentek az édesapa házában. A határozatot ismertetni akarták az érintett féllel, azonban nem találták otthon. Ezt követően a családsegítők felkeresték az édesapa szüleit, ahol azt a tájékoztatást kapták, hogy nevezett utazott. Az ügyintéző telefonon felhívta az édesapát és a beszélgetést kihangsúlyozva, a rendőrség képviselőinek jelenlétében közölte a Kormányhivatal hivatkozott határozatában foglaltakat. A történetekről jegyzőkönyv készült.

Ezt követően az édesanya és a gyermekjóléti szolgálat munkatársai az általános iskolához mentek, hogy a határozatban foglaltakat végrehajtsák. Az iskola épületébe kizárólag az édesanya és a családsegítők mentek be, a rendőrség képviselői a bejáratától messze álltak meg úgy, hogy őket ne lássák, de az eseményeket nyomon tudják követni.

Fontos hangsúlyozni, hogy a rendőrség még a látszatát is el kívánta kerülni a szükségtelen beavatkozásnak, részrehajló intézkedésnek. A rendőri intézkedés kizárólag a közrend, közbiztonság fenntartására, a végrehajtásban résztvevők személyi biztonságának garantálására irányult.

Kiemelten fontos szempont volt az iskola életébe, belső rendjébe történő szükségtelen rendőri beavatkozás elkerülése, az iskola házirendjének, az ott tanuló gyermekek nyugalmanak biztosítása, továbbá a gyermekekben kialakult pozitív rendőrkép maximális megőrzése.

A család előzményi életére figyelemmel azonban tartani lehetett attól, hogy az apa, vagy annak közvetlen családtagjai a határozatban foglaltakat nem fogadják el. Megjelennek az iskolánál a gyermek elhelyezést meg akarják majd akadályozni (előttük még ekkor nem volt ismert az a tény, hogy a gyermek átadása már megtörtént), vagy az iskola igazgatóját számon akarják kérni, hogy miért engedte a gyermeket elvinni, illetve az édesanyján megkísérelnek – annak lakásánál – bosszút állni, a gyermeket visszakövetelni.

Fentiekre a helyszíni parancsnok alappal számíthatott, mivel jól ismert volt előtte a család előélete, illetve az intézkedés megkezdése előtt maga is megismerte a Megyei Kormányhivatal határozatának tartalmát. A határozatban foglaltak szerint a gyámhatósági eljárás során az édesapa meghallgatását a gyámhatóság az „eddig tapasztalatai alapján mellőzte”, mivel a szakértői vélemény szerint „az apa esetében bosszúálló attitűd, valamint indulatkezelési nehézségek és fékezhetetlenül felszínre jutó agresszív ösztönökrekvések észlelhetők, kriminális cselekmény előfordulhat. Volt élettársával szemben kifejezetten erőteljes feszültség és harag fogalmazódik meg, a gyermekét is eszközként használja fel az anyjával szemben, valamint elképzelhető, hogy élettársának ártani kívánna.”

Mindezek ismeretében a helyszíni parancsnok azt az utasítást adta a KMB-nek, hogy további szolgálatukat a városban lássák el, mozgó ellenőrzést folytatva.

Kiemelt feladatként határozta meg, hogy visszatérően ellenőrizték az iskola környékét, megelőzve, megakadályozva, hogy a fenti személy esetleges agresszív, garázda magatartással akár az iskola rendjét, a gyermekek nyugalma veszélyeztessen, vagy akár volt élettársának ártson, és ezzel szabálysértést, illetőleg bűncselekményt kövessen el.

A KMB beosztottai a részükre meghatározott feladat végrehajtását kezdték volna meg, amikor a szolgálati gépkocsiba történő beszálláskor észlelték, hogy az iskolánál megjelent a panaszos és annak szülei. A fenti személyeket intézkedés alá vonták, majd ezt követően azonnal mobiltelefonon tájékoztatták az esetről t.

A rendőr az intézkedés megkezdésekor eleget tett az Rtv. 20. §-ban foglaltaknak, köszönt, bemutatkozott, azonosítóját közölte, továbbá tájékoztatta a panaszosokat, hogy az intézkedésről hangfelvételt készít.

(A KMB-s régóta ismerte a családot, ezért az Rtv. 42.§-ban foglaltak alapján döntött úgy, hogy az intézkedést hangfelvételen rögzíti.)

Amikor a panaszos az iskolánál megjelent, és rendőri intézkedést kezdeményeztek vele szemben az intézkedő rendőr még nem tudta, hogy nem a gyermek édesapja áll vele szemben. Miután a rendőr tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről döntött a gyámhivatal, és az édesapa a határozatot még nem vette át, ekkor közölte a panaszos édesanyja, hogy a jelenlévő fiatalabb férfi nem a gyermek édesapja, hanem annak egyetértő ikertestvére.

Tisztázni kellett ezen információ birtokában azt a körülményt is, hogy az édesapa testvére jogosult volt-e – meghatalmazás hiányában – a gyermekelhelyezéssel érintett édesapa személyes jogait érintő adatok megismerésére.

A fentieket támasztja alá a Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése, az intézkedő rendőrök jelentése.

Fentiek alapján a panaszossal szemben foganatosított rendőri igazoltatás törvényes, jogszerű, szakszerű és indokolt volt.

A panasz a fentiekre tekintettel alaptalan.

2. A közintézménybe történő beengedés megtiltásának jogszerűsége.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés értelmében *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök megtiltották a panaszosnak és szüleinek azt, hogy bemenjenek egy közintézménybe, annak ellenére sem, hogy a panaszos a saját gyermeke étkezési díját akarta befizetni.

A panasz vizsgálatakor megállapítható, hogy a rendelkezésre álló iratok nem támasztják alá a panaszos és családtagjainak a közintézménybe történő belépés rendőri megtagadásának jogszerűségét. Az iratok nem tartalmazzák olyan intézményvezetői felkérést, amely feljogosította volna a rendőrt a belépés megakadályozására, és panaszos sem tanúsított olyan magatartást, amely ennek szükségességét vetné fel. A belépést, amennyiben egyéb intézkedésre okot adó körülmény nem áll fenn, legfeljebb az intézmény vezetője, vagy az intézmény rendjére hivatkozva a beléptetésért felelős alkalmazottja (kapus, portás) korlátozhatta volna.

A rendőri intézkedésre kizárólag akkor kerülhetett volna jogszerűen sor, ha a panaszos a belépésre normatív (az intézmény házirendjében foglalt), vagy egyedi (az arra jogosult személytől származó) tilalom ellenére kívánt volna az intézménybe belépni, vagy ott tartózkodni. A rendőri jelentések sem az intézmény rendjéből levezethető normatív tilalomra, sem az intézmény alkalmazottjának egyedi tiltására nem hivatkoztak. Az intézmény vezetőjének utólagos köszönetnyilvánítása nem teszi jogszerűvé a rendőri intézkedést.

A rendelkezésre álló adatok alapján nem bizonyítható, hogy a panaszosnak a közintézménynél való jelenléte közbiztonságot, közrendet veszélyeztető helyzetet idézett elő, különös tekintettel arra, hogy az iratok tanúsága szerint a panaszos a helyszínen és az igazoltatás során együttműködött a rendőrökkel.

A rendőri intézkedés jogszerűségét gyengíti, hogy a rendőri közreműködés elsődlegesen a gyámügyi döntés végrehajtásának biztosítását szolgálta, amelyre a panaszossal szemben foganatosított intézkedést megelőzően, atrocitások nélkül került sor.

A rendőrök intézkedése e tekintetben jogszerűtlen volt, ezért a panasz megalapozott.

VII.

Az Rtv. 93/A. § (7) bekezdés második mondata alapján:

„Ha az országos rendőrfőkapitány, valamint a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, illetve a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója határozatban eltér a Testület állásfoglalásától, ezt köteles megindokolni.”

1. A Panasztestület álláspontja szerint a panaszos igazoltatására megfelelő jogalap hiányában került sor, ezért sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.

A Panasztestület az igazoltatás és rendőri intézkedési kötelezettség vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség nem jelölte meg az intézkedés jogalapját és nem jelölt meg olyan konkrét körülményt vagy adatot sem, ami alapján az Rtv. 29. § bármelyik fordulata alkalmazható lett volna. Álláspontjuk szerint panaszos az intézkedést megelőzően tanúsított magatartásával, nem sértette meg a közrendet, nem tanúsított a közbiztonságot veszélyeztető magatartást sem, és nem volt gyanúsítható bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével. A Panasztestület felhívta a figyelmet arra is, hogy nem fogadható el a „megelőző jellegű” igazoltatás jogszerűnek az Rtv. 29. §-a, amennyiben a panaszos magatartásával az intézkedést közvetlenül megelőzően annak foganatosítására nem adott okot. Álláspontja szerint a rendőrség egy esetleges későbbi vita megelőzésére történő hivatkozása az intézkedés „megelőző jellegét” igazolja.

A Panasztestület állásfoglalásával az alábbiak alapján nem értek egyet.

A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének *-n kelt összefoglaló jelentése szerint a rendőri intézkedésre azért került sor, mert a Megyei Kormányhivatal, Járási Hivatala a határozatában, mint I. fokú gyámhatóság megkereste a Rendőrkapitányságot, hogy *-n működjön közre a gyermek ideiglenes hatállyal az édesanyjánál történő elhelyezésében. A határozatában a gyámhatóság meghatározta, hogy a gyermek édesanyjához történő ideiglenes elhelyezésének végrehajtására (gyermek átadására) a gyermek iskolájában, tanítási időben, a Általános Iskolában kerüljön sor. Egyben kérte, hogy a rendőrség biztosítsa a gyermekvédelmi szakemberek személyi biztonságát, valamint a kiskorú személyes iratai, illetve tárgyai elszállításának biztonságát.

A fentiek alapján a Rendőrkapitányság vezetője a rendőri „karhatalmi” intézkedés foganatosításáról döntött és helyszíni parancsnok került kijelölésre.

A megkeresésnek megfelelően *-n * órakor a helyszíni parancsnok, valamint társa megjelentek a Gyermekjóléti Szolgálatnál, ahol annak munkatársaival egyeztették a feladatot. Dokumentálóként a bűnügyi technikus a csoporthoz volt rendelve, tekintettel a rendőrség által jól ismert előzményi adatokra, illetve arra, hogy a gyermekelhelyezéssel érintett édesapa több esetben próbálta megghiúsítani a korábbi eljárásokat.

A rendőrség feladata az volt, hogy az édesapa laccímén biztosítsa a fenti számú határozat ismertetését az apa számára, továbbá biztosítsa a gyermek tényleges átadása során az átadásban közreműködő, azt végrehajtó személyek biztonságát.

Feltehető volt azonban, hogy az édesapa az idő alatt, míg őt keresik a lakcímén, megjelenik gyk. személy általános iskolájánál és a kiskorú gyermekét a határozat kihirdetése előtt megpróbálja magával vinni, amellyel a határozatban foglaltakat nem lesz végrehajtható. Fentiekre tekintettel indokolttá vált a ön lévő általános iskolához további rendőri erő irányítása.

A helyszíni parancsnok a szolgálatban lévő KMB-t az iskola környezetéhez, többek között, annak bejárata közelébe irányította, és telefonon történő eligazítás során ismertette az előzményeket, részükre megszabta a feladatokat.

Kiemelten meghagyta, hogy a rendőrök az iskolába ne menjenek be, a rendőri jelenlét ne legyen demonstratív, ne ébresszen félelmet sem az iskola dolgozóiban, sem az ott tanuló gyermekekben.

A KMB-sek * órától látták el a feladatot, mialatt a családsegítő munkatársai a további rendőri erővel megjelentek az édesapa házában. A határozatot ismertetni akarták az érintett féllal, azonban nem találták otthon. Ezt követően a családsegítők felkeresték az édesapa szüleit, ahol azt a tájékoztatást kapták, hogy nevezett utazott. Az ügyintéző telefonon felhívta az édesapát és a beszélgetést kihangosítva, a rendőrség képviselőinek jelenlétében közölte a Kormányhivatal hivatkozott határozatában foglaltakat. A történetekről jegyzőkönyv készült.

Ezt követően az édesanya és a gyermekjóléti szolgálat munkatársai az általános iskolához mentek, hogy a határozatban foglaltakat végrehajtsák. Az iskola épületébe kizárólag az édesanya és a családsegítők mentek be, a rendőrség képviselői a bejáratától messze álltak meg úgy, hogy őket ne lássák, de az eseményeket nyomon tudják követni.

Fontos hangsúlyozni, hogy a rendőrség még a látszatát is el kívánta kerülni a szükségtelen beavatkozásnak, részrehajló intézkedésnek. A rendőri intézkedés kizárólag a közrend, közbiztonság fenntartására, a végrehajtásban résztvevők személyi biztonságának garantálására irányult.

Kiemelten fontos szempont volt az iskola életébe, belső rendjébe történő szükségtelen rendőri beavatkozás elkerülése, az iskola házirendjének, az ott tanuló gyermekek nyugalmanak biztosítása, továbbá a gyermekekben kialakult pozitív rendőrkép maximális megőrzése.

A család előzményi életére figyelemmel azonban tartani lehetett attól, hogy az apa, vagy annak közvetlen családtagjai a határozatban foglaltakat nem fogadják el. Megjelennek az iskolánál a gyermek elhelyezést meg akarják majd akadályozni (előttük még ekkor nem volt ismert az a tény, hogy a gyermek átadása már megtörtént), vagy az iskola igazgatóját számon akarják kérni, hogy miért engedte a gyermeket elvinni, illetve az édesanyján megkísérelnek – annak lakásánál – bosszút állni, a gyermeket visszakövetelni.

Fentiekre a helyszíni parancsnok alappal számíthatott, mivel jól ismert volt előtte a család előélete, illetve az intézkedés megkezdése előtt maga is megismerte a Megyei Kormányhivatal határozatának tartalmát. A határozatban foglaltak szerint a gyámhatósági eljárás során az édesapa meghallgatását a gyámhatóság az „eddig tapasztalatai alapján mellőzte”, mivel a szakértői vélemény szerint „az apa esetében bosszúálló attitűd, valamint indulatkezelési nehézségek és fékezhetetlenül felszínre jutó agresszív ösztönökrekvések észlelhetők, kriminális cselekmény előfordulhat. Volt élettársával szemben kifejezetten erőteljes feszültség és harag fogalmazódik meg, a gyermekét is eszközként használja fel az anyjával szemben, valamint elképzelhető, hogy élettársának ártani kívánna.”

Mindezek ismeretében a helyszíni parancsnok azt az utasítást adta a KMB-nek, hogy további szolgálatukat városban lássák el, mozgó ellenőrzést folytatva.

Kiemelt feladatként határozta meg, hogy visszatérően ellenőrizzék az iskola környékét, megelőzve, megakadályozva, hogy a fenti személy esetleges agresszív, garázda magatartással akár az iskola rendjét, a gyermekek nyugalma veszélyeztessen, vagy akár volt élettársának ártson, és ezzel szabálysértést, illetőleg bűncselekményt kövessen el.

A KMB beosztottai a részükre meghatározott feladat végrehajtását kezdték volna meg, amikor a szolgálati gépkocsiba történő beszálláskor észlelték, hogy az iskolánál megjelent a

panaszos és annak szülei. A fenti személyeket intézkedés alá vonták, majd ezt követően azonnal mobiltelefonon tájékoztatták az esetről t.

A rendőr az intézkedés megkezdésekor eleget tett az Rtv. 20. §-ban foglaltaknak, köszönt, bemutatkozott, azonosítószámát közölte, továbbá tájékoztatta a panaszosokat, hogy az intézkedésről hangfelvételt készít.

(A KMB-s régóta ismerte a családot, ezért az Rtv. 42.§-ban foglaltak alapján döntött úgy, hogy az intézkedést hangfelvételen rögzíti.)

Amikor a panaszos az iskolánál megjelent, és rendőri intézkedést kezdeményeztek vele szemben az intézkedő rendőr még nem tudta, hogy nem a gyermek édesapja áll vele szemben. Miután a rendőr tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a gyermek ideiglenes hatályú elhelyezéséről döntött a gyámhivatal, és az édesapa a határozatot még nem vette át, ekkor közölte a panaszos édesanyja, hogy a jelenlévő fiatalabb férfi nem a gyermek édesapja, hanem annak egypetéjű ikertestvére.

Tisztázni kellett ezen információ birtokában azt a körülményt is, hogy az édesapa testvére jogosult volt-e – meghatalmazás hiányában – a gyermekelhelyezéssel érintett édesapa személyes jogait érintő adatok megismerésére.

A fentieket támasztja alá a Rendőrkapitányság vezetőjének jelentése, az intézkedő rendőrök *-n kelt jelentése.

Fentiek alapján a panaszossal szemben foganatosított rendőri igazoltatás törvényes, jogszerű és szakszerű volt, ezért a Panasztestülettel nem értek egyet.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Döntésem az alábbi jogszabályokon alapul:

- A polgári perrendtartásról szóló 1952. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 29. § (1) bekezdése, 50. § (1) bekezdése, 51. § (2) bekezdés II. fordulata, a 100. § (1) bekezdés e) pontja, a 109. § (1) bekezdés a) pontja, a 10. § (1) bekezdése, a 60 § (1) bekezdése;
- A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) és (2) bekezdései, 13. § (1) bekezdése, 29. § (1) bekezdés a) pontja, 24. § (1) bekezdése.
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 37. § (1) és (2) bekezdései.

Budapest, 2017. január 12.

Tisztelettel:

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**